

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สที่มีต่อการเพิ่มคุณภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพัก

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาหอพักที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส จะมีคะแนนคุณภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพัก เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส
2. นักศึกษาหอพักที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส จะมีคะแนนคุณภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักเพิ่มขึ้นกว่านักศึกษาหอพักที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในปีการศึกษา 2543 ชั้นปีที่ 1-4 ที่มีคะแนนจากแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพัก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 30 และเข้าร่วมการทดลองด้วยความสมัครใจ 16 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) แบบมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการทดสอบก่อนการทดลอง หลังการทดลอง (The Pretest-posttest control group design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพัก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของโรเจอร์ส ที่กล่าวถึงองค์ประกอบที่เอื้ออำนวยในการสื่อสารระหว่างบุคคล 3 ประการ คือ ความจริงแท้ (genuineness) การยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไข (unconditional positive regard) และการเข้าใจอย่างร่วมรู้สึก (empathic understanding) และตามมาตรวัดของคาร์คัพฟ์ (1969) ลักษณะของแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษา ประกอบด้วยสถานการณ์ที่สร้างขึ้นจากสถานการณ์จริงในหอพักนักศึกษา โดยอิงเรื่องการสื่อสารระหว่างบุคคลของโรเจอร์ส และข้อคำถามซึ่งเป็นการตอบสนองต่อสถานการณ์นั้น ๆ จำแนกตามระดับมาตรวัดของคาร์คัพฟ์ (1969) จำนวน 24 ข้อกระทง แบ่งตามคุณลักษณะ 3 คุณลักษณะ คือ ความจริงแท้ (genuineness) การยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไข (unconditional positive regard) การเข้าใจอย่างร่วมรู้สึก (empathic understanding)

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ระยะก่อนทดลอง

1) ศึกษาเรื่องราวกระบวนการกลุ่มจิตสัมพันธ์ โดยทำกลุ่มจิตสัมพันธ์กับนักศึกษาหอพัก คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา และนักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ปรับแก้ในส่วนที่ได้รับคำแนะนำจาก รศ.ดร. โสริศ โทธิแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือไปยัง สำนักพัฒนานักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในการศึกษาเรื่องการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2) ผู้วิจัยนำแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคล ให้นักศึกษาหอพักของหอพักมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตอบจำนวน 404 คน และนำคำตอบจากแบบวัดมาตรวจให้คะแนน คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) นำคะแนนที่ได้เทียบกับคะแนนมาตรฐานเปอร์เซนไทล์ที่ได้จากการพัฒนาแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 199 คน เพื่อหานักศึกษาที่มีคะแนนการสื่อสารระหว่างบุคคลต่ำกว่าเปอร์เซนไทล์ที่ 30 พบว่ามีจำนวน 80 คน

3) ผู้วิจัยเชิญนักศึกษากลุ่มดังกล่าวเข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงเหตุผลและวัตถุประสงค์ในการวิจัย และสอบถามความสมัครใจของนักศึกษาหอพักในกลุ่มดังกล่าว มีนักศึกษาให้ความสนใจและสมัครใจเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 16 คน หลังจากนั้นแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน โดยกลุ่มทดลองเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของโรเจอร์สตามการวิจัย เป็นเวลา 2 วัน 2 คืน รวมเป็นเวลา 22 ชั่วโมง

2. ระยะเวลาทดลอง

1) ผู้วิจัยและกลุ่มทดลองเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของโรเจอร์ส เป็นเวลา 2 วัน 2 คืน จำนวน 22 ชั่วโมง วันศุกร์ที่ 19 มกราคม ถึงวันอาทิตย์ที่ 21 มกราคม 2544 ณ บ้านพักสุขใจ บางแสนชลบุรี

วันศุกร์	18.00-20.00 น.
(6 ชั่วโมง)	21.00-01.00 น.
วันเสาร์	09.00-12.00 น.
(10 ชั่วโมง)	13.00-16.00 น.
	20.00-24.00 น.
วันอาทิตย์	09.00-12.00 น.
(6 ชั่วโมง)	13.00-16.00 น.

โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1.1) ผู้นำกลุ่มชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มจิตสัมพันธ์ การอยู่ร่วมกัน และขออนุญาตสมาชิกกลุ่มในการวัดเทปเพื่อนำมาศึกษาต่อไป

1.2) ผู้นำกลุ่มชวนให้สมาชิกกลุ่มได้แนะนำตนเองให้เพื่อนร่วมกลุ่มได้รู้จัก โดยผู้นำกลุ่มได้เป็นตัวอย่างในการแนะนำตัวก่อน และได้ชวนให้สมาชิกกลุ่มได้บอกเล่าถึงประสบการณ์ของตนในเรื่องของประสบการณ์ภายในหอพัก

1.3) ผู้นำกลุ่มช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจตนเองอย่างชัดเจน ผ่านกระบวนการกลุ่มที่อยู่ภายใต้การเข้าใจอย่างร่วมรู้สึก การยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไข และความจริงแท้ ตลอดจนกระบวนการของกลุ่มจิตสัมพันธ์จะมีทั้งภาวะที่สมาชิกกลุ่ม ลังเล ไม่แน่ใจ และไม่พร้อมที่จะบอกเล่าประสบการณ์ในบางเรื่อง ผู้นำกลุ่มเป็นแบบให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ถึงการเปิดโอกาส และการไม่คาดคั้นให้สมาชิกกลุ่มต้องเปิดเผยประสบการณ์ของตน สมาชิกกลุ่มสามารถเปิดเผยประสบการณ์ต่าง ๆ เมื่อสมาชิกกลุ่มรับรู้ว่าคุณมีความพร้อม

1.4) ในแต่ละช่วงของกระบวนการกลุ่ม ผู้นำกลุ่มจะสรุปการร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในช่วงที่ผ่านมา และ ก่อนที่จะจบกระบวนการกลุ่มในแต่ละช่วง ผู้นำกลุ่มจะชักชวนให้สมาชิกกลุ่มได้สรุปถึงสิ่งที่ได้รับจากการได้ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์

1.5) หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการของกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของโรเจอร์ส ผู้วิจัยขอให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ได้ตอบแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาอีกหนึ่งครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ

3. ระยะเวลาหลังการทดลอง

3.1) ภายหลังจากเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของโรเจอร์ส ผู้วิจัยนำแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักให้กลุ่มทดลองตอบแบบวัดซ้ำหลังเข้ากลุ่ม สำหรับกลุ่มควบคุมตอบแบบวัดซ้ำในวันจันทร์ต่อมา และนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน

3.2) คิคคะแนนรวมโดยการรวมคะแนนจากทุกข้อของผู้ตอบแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพัก เป็นคะแนนการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพัก เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนที่ได้จากแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

2) ทดสอบความแตกต่างของคะแนน ที่ได้จากแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักภายในกลุ่มของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งก่อนและหลังจะเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส โดยใช้ค่าสถิติ (t-dependent test)

3) ทดสอบความแตกต่างของคะแนน ที่ได้จากแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส โดยใช้ค่าสถิติ (t-independent test)

สรุปผลการวิจัย

1. หลังการทดลอง นักศึกษาหอพักที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส มีคะแนนการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. หลังการทดลอง นักศึกษาหอพักที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส มีคะแนนการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักสูงกว่านักศึกษาหอพักที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สที่มีต่อการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพัก ในองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ความจริงแท้ การเข้าใจอย่างร่วมรู้สึก และการยอมรับ โดยปราศจากเงื่อนไข ดังนี้

1. กลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สสามารถเพิ่มคุณภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคล สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และช่วยให้บุคคลได้แสดงความรู้สึกได้อย่างอิสระอันเป็นการนำไปสู่การเข้าใจตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองตามศักยภาพ แสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมในการนำกลุ่มจิตสัมพันธ์ไปใช้ในการพัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคลในกลุ่มอื่น ๆ ปัญหาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล หรือช่วยให้บุคคลได้เข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

2. ข้อมูลที่ได้จากปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มทำให้เห็นได้ชัดเจนว่าปัญหาการสื่อสารระหว่างบุคคลทำให้บุคคลต้องเผชิญกับการปรับตัวเป็นอย่างมากจึงน่าจะได้มีการวิจัยและการจัดกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาในการสื่อสารในกลุ่มที่มีปัญหาการปรับตัว